

(ה) מצות הלויית המת.

מעשה באיש אחד שהי' צדיק בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו| והי' ביתו בדרך בית הקברות וכל מי שמת שמה היתה מטתו עוברת לפני פתח ביתו והחסיד הנ"ל הי' זריו מאד לקיים מצות הלויית המת אשר נאמר אוכלין פירותיהן בעוה"ז [בעולם הזה] והקרן קיימת לעוה"ב [לעולם הבא] ושכרה גדול מאד. והצדיק החסיד הנ"ל הי' מלוה כל מת עד בית הקברות ועוזר לקוברים. ובעת זקנתו חלה את רגלו ולא יכול לרדת ממטתו לקיים המצוה. ויהי היום וימת בעיר חסיד אחד אוהב חסד ורודף צדקה ומכובד ויקר בעיני כל אנשי העיר, איש חשוב ויקר ומחזיק בכל יכלתו בכל בדק. והנה לוהו לביתו בכל בדק. והנה לוהו לבית עולמו כל

(ה) מצות הלויית המת.

מעשה באיש אחד שהי' צדיק בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו| והי' ביתו בדרך בית הקברות וכל מי שמת שמה היתה מטתו עוברת לפני פתח ביתו והחסיד הנ"ל הי' זריו מאד לקיים מצות הלויית המת אשר נאמר אוכלין פירותיהן בעוה"ז [בעולם הזה] והקרן קיימת לעוה"ב [לעולם הבא] ושכרה גדול מאד. והצדיק החסיד הנ"ל הי' מלוה כל מת עד בית הקברות ועוזר לקוברים. ובעת זקנתו חלה את רגלו ולא יכול לרדת ממטתו לקיים המצוה. ויהי היום וימת בעיר חסיד אחד אוהב חסד ורודף צדקה ומכובד ויקר בעיני כל אנשי העיר, איש חשוב ויקר ומחזיק בכל יכלתו בכל בדק. והנה לוהו לביתו בכל בדק. והנה לוהו לבית עולמו כל

אנשי העיר, אנשים וטף, לחלוק לו כבוד האחרון כראוי לאיש כמותו ולבכות על האבדה. ויעבור לפני פתח החסיד הנזכר, וכאשר לא יכול לקום ממטתו ללוותו כבדה ידו על אנחתו ומאד הי' צר לו על אשר לא זכה לקיים מצותו ובפרט על אדם הגדול החשוב בעיני כל רואיו. וישכח כל כאב וכל מחלה ויעש תפלה לדי' כל הלילה. ויאמר: "ה' אשר שמת לעור עינים ולפסח רגלים, אחרי אשר בכאב רגלי עניתני, ענני נא מפאת מטתי ושמע תפלתי לתת שאלתי ולעשות בקשתי שבעת שיעבור חסיד לפני ביתי חזקני ואמצני להעמידני על רגלי לקיים המצוה כרצוני אשר לשם שמים כוונתי ויענהו מלאך ד' במחזה. הנה נשאתי פניך לדבר הזה ובכתיב עת שהי' איש צדיק עובר על פתח ביתו הי' עומד ומתפלל על נפשו. יום אחד מת זקן אחד תפארת זקנים ועטרת ישישים טוב עם אלקים ואנשים והי' מפורסם לאיש הולך מישרים בכל המעלות ותהלות עולם ויעבור לפני פתח החסיד ולא הי' יכול לקום מפניו ולעמוד מעל מטתו ללוותו לבית עולמיו. ויהי ממחרת, וימת איש מחרחר ריב ומדון מלא פשע וזדון קשה ורע

מעללים ובכל דבר חטא ופשע רב פעלים. וכעבור מטתו לפני החסיד קם לפניו ועמד על רגליו ויאמרו כל הרואים אל רעהו ויאמרו כל לפניו ועמד על רגליו. ויאמרו כל הרואים: "אולי איש הנבזה אינו מן החוטאים?" ויתמהו האנשים איש אל רעהו ויאמרו: "איך קם החסיד לפני איש רע מעללים ולא קם ולא התיצב תמול לפני החסיד?" ויאמרו: "הלא דבר הוא." ויקומו שנים זקנים אנשי חסד שומרי אמונים ויאמרו: "לא נשקט עד נחזה מה הי' הדבר הגדול הזה אשר החסיד הנ"ל הי' קם ממטתו לפני האיש אשר הי' בעיר לא נחשב לכלום ולפני האדם הגדול לא הי' יכול לעמוד מעומד בחייו. ואשת הנ"ל נתנה לדרוש ולחקור מעשיו והנהגתו בעודו בחייו. ואשת הנ"ל אמו עליהם בקולה ותאמר להם אל תזכרו אותו הרשע אשר מבטן אמו פשע כל היום הי' מכה אותי ונושא את נפשי להמית אותי והי' קורץ בעיניו וחורק בשיניו והורג את בניו וכל היום מחרחר ריב וכמעט ביתו מחריב. סוף דבר לשבחו רע וקשה הי' מואס בתורת משה. אבל נמצא בו דבר טוב כי הי' לו אב זקן בן מאה שנה והי' עובדו ומכבדו ונושק כל היום את ידיו ומאכילתו ומשקהו ומפשיטו ומלבישתו כי מרוב זקנתו לא הי' יכול להתהפך על מטתו ובכל יום הי' מביא אליו מטעמים להחיות נפשו כה משפטו כל הימים או ידעו כי מצות כבוד אב כפר חטאיו ואשמו וזכה לגן עדן. ואחרי כן הלכו אל אשת החסיד הנפטר יום המוקדם ושאלוה עץ אודות אישה. ותען אותם במר נפשה: "אולי תהי' מנוחתו כבוד מיום נזבד אלי זבוד, לא גער בי ולא הכלימני וגברת על כל אשר לו שמני ומעולם לא הכני ולא אחד מעבדיו ולא גבה לבו ולא רמו עיניו, ופעמים שלש ביום הפיל תחנתו לפני נורא ואיום. וחצות לילה הי' קם ממטתו ובא אל חדרו להתפלל ולהשתחוה לפני יוצרו ויאמרו האנשים האלה: "איה איפוא איזה הוא החדר שהי' מתפלל בו ותראה אותו אליהם והוא נעול ותאמר להם חי נפשי וכבוד אישי זה לי כ' שנה לא באתי שמה ולא אחד מבניו ולשום אדם לא הי' פותח כי אם היה נושא בחיקו המפתח ויפתחוהו וימצאו לא מצאו בה רק תיבה אחת קטנה בחלון צפונה ויפתחוהו וימצאו

מעללים ובכל דבר חטא ופשע רב פעלים וכעבור מטתו לפני החסיד קם לפניו ועמד על רגליו ויאמרו כל הרואים אל רעהו ויאמרו כל לפניו ועמד על רגליו. ויאמרו כל הרואים: "אולי איש הנבזה אינו מן החוטאים?" ויתמהו האנשים איש אל רעהו ויאמרו: "איך קם החסיד לפני איש רע מעללים ולא קם ולא התיצב תמול לפני החסיד?" ויאמרו: "הלא דבר הוא." ויקומו שנים זקנים אנשי חסד שומרי אמונים ויאמרו: "לא נשקט עד נחזה מה הי' הדבר הגדול הזה אשר החסיד הנ"ל הי' קם ממטתו לפני האיש אשר הי' בעיר לא נחשב לכלום ולפני האדם הגדול לא הי' יכול לעמוד מעומד בחייו. ואשת הנ"ל נתנה לדרוש ולחקור מעשיו והנהגתו בעודו בחייו. ואשת הנ"ל אמו עליהם בקולה ותאמר להם אל תזכרו אותו הרשע אשר מבטן אמו פשע כל היום הי' מכה אותי ונושא את נפשי להמית אותי והי' קורץ בעיניו וחורק בשיניו והורג את בניו וכל היום מחרחר ריב וכמעט ביתו מחריב. סוף דבר לשבחו רע וקשה הי' מואס בתורת משה. אבל נמצא בו דבר טוב כי הי' לו אב זקן בן מאה שנה והי' עובדו ומכבדו ונושק כל היום את ידיו ומאכילתו ומשקהו ומפשיטו ומלבישתו כי מרוב זקנתו לא הי' יכול להתהפך על מטתו ובכל יום הי' מביא אליו מטעמים להחיות נפשו כה משפטו כל הימים או ידעו כי מצות כבוד אב כפר חטאיו ואשמו וזכה לגן עדן. ואחרי כן הלכו אל אשת החסיד הנפטר יום המוקדם ושאלוה עץ אודות אישה. ותען אותם במר נפשה: "אולי תהי' מנוחתו כבוד מיום נזבד אלי זבוד, לא גער בי ולא הכלימני וגברת על כל אשר לו שמני ומעולם לא הכני ולא אחד מעבדיו ולא גבה לבו ולא רמו עיניו, ופעמים שלש ביום הפיל תחנתו לפני נורא ואיום. וחצות לילה הי' קם ממטתו ובא אל חדרו להתפלל ולהשתחוה לפני יוצרו ויאמרו האנשים האלה: "איה איפוא איזה הוא החדר שהי' מתפלל בו ותראה אותו אליהם והוא נעול ותאמר להם חי נפשי וכבוד אישי זה לי כ' שנה לא באתי שמה ולא אחד מבניו ולשום אדם לא הי' פותח כי אם היה נושא בחיקו המפתח ויפתחוהו וימצאו

והי' קורץ בעיניו וחורק בשיניו והורג את בניו וכל היום מחרחר ריב וכמעט ביתי מחריב. סוף דבר לשבחו רע וקשה הי' מואס בתורת משה. אבל נמצא בו דבר טוב, כי הי' לו אב זקן בן מאה שנה והי' עובדו ומכבדו ונושק כל היום את ידיו ומאכילתו ומשקהו ומפשיטו ומלבישתו, כי מרוב זקנתו לא הי' יכול להתהפך על מטתו ובכל יום הי' מביא אליו מטעמים להחיות נפשו. כה משפטו כל הימים." אז ידעו כי מצות כבוד אב כפר חטאיו ואשמו וזכה לגן עדן. ואחרי כן הלכו אל אשת החסיד הנפטר יום המוקדם ושאלוה על אודות אישה. ותען אותם במר נפשה: "אולי תהי' מנוחתו כבוד מיום נזבד אלי זבוד, לא גער בי ולא הכלימני וגברת על כל אשר לו שמני ומעולם לא הכני ולא אחד מעבדיו ולא גבה לבו ולא רמו עיניו, ופעמים שלש ביום הפיל תחנתו לפני נורא ואיום. וחצות לילה הי' קם ממטתו ובא אל חדרו להתפלל ולהשתחוה לפני יוצרו." ויאמרו האנשים האלה: "איה איפוא איזה הוא החדר שהי' מתפלל בו?" ותראה אותו אליהם, והוא נעול. ותאמר להם: "חי נפשי וכבוד אישי זה לי כ' שנה לא באתי שמה ולא אחד מבניו, ולשום אדם לא הי' פותח כי אם היה נושא בחיקו המפתח." ויפתחוהו וימצאו

בה צלם זהב ובידו שתי וערב ולא היה מתפלל בוקר וערב וידע כי הוא רשע וכופר וברית עולם מפיר, והיה מן הפרושים אוכל לחם אנושים ויין ענבים לחם אנושים ויין ענבים לחים ויבשים וגונב לבות האנשים כמו האנשים כמו פרושים אנשי שכס שעושים מעשה שכמי אשר מלו בשה ערלתם ערלתם לא לאהבת ד' ולכבודו כי אם ליראת חמור ושכס כי הי' נשיאם וכמו פרושי נוקפה שמנקפים רגליהם ואומרים לבני אדם איני יכול לעמוד וללכת על רגלי מאשר יגעתי והלכתי למקום רחוק לקנות אתרוג ילולב או לברכת מילה או לברכת כלה וכמו פרושי מדוכיא אשר הם פורשים מן הטוב ודבקים ברע מי שפרע מאנשי דור המבול ומדור הפלגה מהרה מהם יפרע וראש ששונם ושמחתם יהפך לאבד עליהם וגם מן הצבועים המחפים ראשיהם ומראין טלפיהן וציצותיהן ומאריכין בד' של אחד וצ' מציצית וו' מתזכרו לרמות המקום לא יהי' חומל עליהם וחס כי הם עושים כמעשה זמרי ומבקשים שכר כפנחס :

בה צלם זהב ובידו שתי וערב ולא היה מתפלל בוקר וערב וידע כי הוא רשע וכופר וברית עולם מפיר והיה מן הפרושים אוכל לחם אנושים ויין ענבים לחים ויבשים וגונב לבות האנשים כמו האנשים כמו פרושים אנשי שכס שעושים מעשה שכמי אשר מלו בשה ערלתם ערלתם לא לאהבת ד' ולכבודו כי אם ליראת חמור ושכס כי הי' נשיאם וכמו פרושי נוקפה שמנקפים רגליהם ואומרים לבני אדם איני יכול לעמוד וללכת על רגלי מאשר יגעתי והלכתי למקום רחוק לקנות אתרוג ולולב או לברכת מילה או לברכת כלה, וכמו פרושי מדוכיא אשר הם פורשים מן הטוב ודבקים ברע, מי שפרע מאנשי דור המבול ומדור הפלגה, מהרה מהם יפרע. וראש ששונם ושמחתם יהפך לאבד עליהם, וגם מן הצבועים המחפים ראשיהם ומראין טלפיהן וציצותיהן ומאריכין בד' של אחד וצ' מציצית וו' מתזכרו לרמות המקום לא יהי' חומל עליהם וחס, כי הם עושים כמעשה זמרי ומבקשים שכר כפנחס :